

JORIE GRAHAM

Önarckép három fokon

Előcsalogatva a lehetséges kapcsolódásokat én – nem, te – észrevéve – ha a világ – nem – a világ ha – vegyük például a plankton – úgy érzem nem tudok szeretni többé – vegyük például a plankton – hogy a szeretetet egy másfajta létnek őrzik – vegyük például a plankton – hogy az a létmód most már egyfajta pornó – nem – azt mondom – vegyük például a plankton – az a legfontosabb növény a bolygón – gondolj a szeretetre – ez alkotja a bioszféra elsődleges termelésének a felét – szeresd ezt – mit szeress – azt mondom nincs választásod – ez több mint amit a teljes szárazföldi növényzet megtermel a bolygó egészén – oly hatalmasan virágzik hogy az úrból is látszik – minden élő – vedd el – tessék, vedd el, én már nem bírom tovább tartani – nem akarod – nem érdekel – most te cipeld – muszáj egy kis levegőhöz jutnom – csak heverni akarok itt és figyelni – ha szerencsénk van 50 éven belül – 2015-ben írom ezt – mintha növényitót permeteznénk a világ vegetációjára szerte – ez a mi nyersanyagunk, a készletünk, épp most, most megyünk keresztül az áhítat formáin, híreknek hívjuk ezt, vendégekké tesszük magunkat, nem fogjuk kivárni, milyen gyorsan leszünk kiszolgálva – majd megszerezzük neked ezt az információt – további kutatásokat igényel – nézd csak, ott volt egykor a folyó – egy nap felébredtem és már megszülettem –

ráeszméltem, hogy megszülettem – a Föld volt tehát a hely nekem – szárguldo, kavargó, kibomló, sűrű, csomópontrendszer néz fel az égre, le a talajra, megtanulok-e állni ezen valaha – meg fogok – már állok, nézd, egy növekedési lehetőség vagyok, adatkupacokat halmozok majd fel, tájékozott fogyasztó leszek → formátlan, elkölthetetlen jövő → ez volt az én dalom neked → először álltam egyedül → elképzelhetetlen erő ezekben a lábokban, karokban → mi az, amit nem kellene bántanom → addig akarom fogdosni a dolgokat, míg eltörnek → így lehet őket igazán látni → az összes kapcsolati pontot → entrópia, degradálás, szorongatva majd visszahúzódva megnézni, magára hagyni → elképzelhetetlen → minden lépésben újabb jelentés → alakot váltok → megengedett → a szél mindenkire rácáfol → szóval mindent elképzelték már → erőlted túl és tessék → álom → a bizonyosság alakja → vad erők gyülekeznek a napfényben → gondolat → érezd, ez a békesség → ez a teljesség → valami bevetette magát a bozótba → nincs erőltetés, csak örvénylő, felhalmozódó rettegés, befejezetlenség érzés- és gondolatgöbei, majd benyel a fa, fölfelé robban, kifelé a fából, mégse levelek voltak, a szabályok mezeje nem látható, a hirtelenség az ő saját szabálya → meglepetés. Nem káosz. Ha megfigyelem: minden: erről énekel.

Vesztegelj. Az énem és ürességem keresztöltései. Belelátás. Ideesik. Előre megadott definíció. Határozd meg az antroposzt. Határozd meg az embert. Hol találsz meg magad. Megéri-e várni erre. Szél. Hozd magaddal az agyad. A húst is, ki kell házasítani. És a mosolyod. Butuska, megtört. Ne is gondolj erre. Mind fáradtak vagyunk. Eszközök kellene, hogy eszközöket készítsünk. És fejdísz. Túl hamar érkeztünk vagy túl későn? Senki nem vesz észre minket, a síp fütyül, a madarak nem okoznak kárt. Vesztegelj.

Mi

elvesztettünk minden háborút. Már az alapoknál. Kis dolgokra vágyva, erendő félsszel. Gyermekeinket adtuk értük, mindent beáldozva az idők kezdetétől fogva, a megszokott idő és a megszokott tér, a hit és hitetlenség felfüggesztése nélkül, éhesen a mindennapokra, teljesen ébren, előidéztek a dolgok állását a test mozdulataival, még csak nem is fokozatosan, hezitálás nélkül, soha nem hezitáltunk, soha, odaadtuk fivéreinket, apáinkat, hűgáinkat, anyáinkat. Elvesztettünk minden háborút. Az elkövetkezendőket is el fogjuk veszteni. Már az alapoknál. Az a nő. Az az óceán. Vigyázz, mit teszel. Van egy forma, és az tudja a különbséget. Menj egyedül. Fogd vissza magad. Változtass. Ígérj. Menj egyedül. Változtass. Tartsd meg az ígéreted. Mindezt jól tudja a szél. Sose vesztes háborút. Szinte szavak nélkül tud létezni. Vannak szükségletei. De nem olyanok, mint nekünk. Nem, uram, ő ismeri az elfogadást – szokatlan, nemde – akárcsak a patak – van hegyoldala – ismeri a beletörődést – nem veszít, nincsen szája, nem szeret és nem folytat semmit – vagy talán mégis, igen – de nem úgy, ahogy mi – nincsenek nemzedékei, nincs felejtés – nincs vágyakozó tekintete arra, amit túl jól ismer – a bimbó – a kék madár – a hasadék a hegyoldalban – nem túl sok, nincs benne hála, nincs mit tennie vagy bármi, amit meg kellene tenni, nincs mit elfedni – kérlek hadd feledjek – nem én tettem – az nem lehettem én – hova rejtőztek most el – úgylis rám találnak – őket senki nem találja meg, a patakat, a csontokat a csatornában, a patak körül köröző galambokat – senki nem lel rájuk, nem kell bujkálniuk – a kövek, a fém, a galaxisok – zsugorodnak vagy tágulnak, nincs háború – nincs semmi – semmi sem képes rálátni magára – semmi nem tud gondolkodni – nincs győzelem – sem a győzelem hiánya – ahogy annak lennie kellene – halál, az igen, de felhalmozva energia lesz belőle – nem egy vesztes háború – csak összeolvadás az eljövendővel – ami valaha volt – nincs pálfordulás – nem tekintget rettegve hátrafelé – érzéketlen – az volt, ami nekünk kellett – ami a szél volt – elvesztettünk minden háborút – még az idővel szemben is – minden idővel szemben – minden

alkalommal. Minden kereszteződést átnéztünk. Az időt és a képzeletet. Azt kérdeztük, igaz lehet? Idő és történelem. Azt kérdeztük, tényleg igaz lehet? Ez történik. De tényleg ilyennek kell-e érezni a valóságot. A múltat? Értelmetlen. Bomlaszd *azt-ami-volt*, mondja a szél. Nézz, de ne hátra. Bármelyik szél ugyanezt mondaná. Te nem voltál *ott*. Nem a szó szoros értelmében. Köszemlére vagyunk téve. Nincs privát tér. Semmi nem történik meg. Nem lesz maradandó. És mi mást kellene tennünk másokkal. A mással. Nem, *másokkal*. Furcsa szelek járnak, mondja a szél. Lehámlik róla a repülő, a radar, hátát a testetlen szenvedésnek veti, a testek mind eltűntek belőle, minden vásárlás lerendeztetett, olyan extrém ez az átveszi-a-helyét, ez a behelyettesíti-öt, hogy eltűnik az összes tanú – ez felfoghatatlan – fogd fel – a lebegő arcok, amelyek testekként viselték magukat minden koron át – nem mondanak semmit – semmit, amit valaha láthatnál – olyan vak vagy – vak minden pillanatban – a probléma megoldhatatlan – és értelmetlen – nincs valós, amelyre hivatkozhatnál – és mégis, minden test belevetett – mindabba, ami maradt – a múlt megfigyelhető tanúi – ez az adóság – a kapcsolódás ehhez a tökéletes csendhez – hallgasd – teljes a hallgatás

ott hátul – innen semmi nem volt még bekövetkezendő – senki nem hozott létre téged – az utcák, a birodalmi városok, a kötelék apától lányig, bizonyos lepkék, bizonyos fajta páncélzat, a gigászi autópályák, a zsír, a szobrásznak pózoló modell, a nő, ő az agyag, ő a fém és az olaj célállomása, az aláírások, a múlt aláírói, fiúk, férfiak, hajók, repülők indulásai és újraindulásai a szárazföldről a tengerbe, a tengerből a szárazföldre, a levegőbe, a tengerre, a szárazföldre, a madarak, a lapuló róka, a nyulak a mezőn, az országút, ahogy átszelelik, a bozót mélyére furakodó őz, a piramisok, a romos oszlopok, az egerek, amelyek befészkeltek alá – oh, párhuzam – a megértés durván letaglóz – már rég túlvagyunk a célzásokon, barátom – a múltbéliségén → csak gondolkodni tudsz róla → nem lesz ott neked → beszélhetsz róla → mind, aki előttünk volt már a múlté → semmit nem hagytak nekünk, csak önmagunkat → a vérünk gyöngé tengelyein → körbevesznek minket az omladozó oszlopok → a márvány, ami végül szintén megadja magát → az időnek → a radioaktivitásnak → mindennek → mindaz vagyunk, ami már voltunk → ez elengedhetetlen a nemzéshez → gyöngé → haldokló → és aztán ott vannak az órák → pillangók, ciklámenek, geometrikus minták, az úr szakadásai, ahol galaxisok nőnek → egy üveg whisky mélyen a földben, felfedezetlenül → elsüllyedt → rabszámozott ruhák → az egyikén címke: készült az USA-ban → alatta halál, azt mondja, ebben készült → hogy is értelmezzük az olvasás elméletét → soha nem volt metafora → a cselekedet nem az időbeliségben bontakozott ki → elönt minket az előrelátás, de sose voltunk rá képesek – egyetlen pillanatra sem – hogy belakjuk az időt → figyelj → az utolsó lépés ez az érzés most benned → amíg ezt tovább tudjuk csinálni → én írok, te olvasol → együtt-vagyunk-az-idővel → váratlan lovagiasság → alattunk és felettünk tovafolyik, hideg, mint ők → az univerzálék megmaradnak → a nap szellemei fellobbannak → pénzzé válnak → e kis fénynél a föld tovább olvas → azt mondom magamnak, kitartás → nem ez lesz a vég → még nem → a gyermekeim alszanak → még nem → egy barátom, aki meghalt, mondta ezt nekem → nem halott →

SÓS DÓRA GABRIELLA fordítása